

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 1CoE/426/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714206672
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Segeč
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6714206672.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast.: Advocate, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnej: K. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, F., vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., Exekútorový úrad Bratislava, Záhradnícka 60, o vymoženie 286,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 8Er/300/2014-24 zo dňa 15.08.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Zvolen (ďalej v texte len „exekučný súd“ alebo „okresný súd“) napadnutým uznesením podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd uviedol, že oprávnený navrhol vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. zo dňa 29.05.2013, sp. zn. SR 00173/13 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Exekučný súd mal za preukázané, že oprávnený a povinná uzavreli dňa 04.11.2011 zmluvu o úvere a rozhodcovskú zmluvu, na základe ktorej všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na stálom rozhodcovskom súde; b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že exekučný súd právny vzťah medzi oprávneným v právnom postavení veriteľa a povinnou v právnom postavení dlžníka považoval v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka za vzťah spotrebiteľský, nakoľko oprávnený pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ v zmysle § 52 ods. 3 OZ a povinná vystupovala v postavení spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 4 OZ. Vzhľadom k tomu, že právny vzťah založený zmluvou o úvere je vzťahom spotrebiteľským, exekučný súd pristúpil k posudzovaniu toho, či rozhodcovská doložka nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pričom konštatoval, že v danom prípade rozhodcovská doložka je koncipovaná tak, že dáva na výber žalobcovi s tým, že podanie žaloby na všeobecnom súde sa považuje za rozvázovacia podmienka vo vzťahu k rozhodcovskej doložke. Napriek tomu, že takto koncipovaná rozhodcovská doložka dáva možnosť na výber, kde podá žalobca žalobu, exekučný súd bol toho názoru, že aj takto koncipovaná rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Rozhodcovská doložka je neprijateľná aj z toho dôvodu, že bola koncipovaná tým spôsobom, že nebola medzi spotrebiteľom a dodávateľom osobitne (individuálne) dojednaná. Sice rozhodcovská doložka bola z hľadiska formy vyhotovená na samostatnej listine a samostatne podpísaná veriteľom aj dlžníkom s tým však, že bola vytlačená na formulári a odporca nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. Keďže bol obsah rozhodcovskej doložky dodávateľom vopred pripravený, len ťažko možno predpokladať, že si spotrebiteľ bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej doložky nesie. Vychádzajúc z takto koncipovanej rozhodcovskej doložky je zrejmé, že oprávnený od počiatku sleduje riešenie prípadných sporov cestou rozhodcovského konania za účelom reálneho sťaženia

uplatnenia práv spotrebiteľa. Rozhodcovskú doložku poskytujúcu zmluvným stranám možnosť výberu orgánu majúceho vyriešiť spor vyplývajúci zo zmluvy a takto i spôsobu vyriešenia prípadného sporu, nemožno považovať za také zmluvné dojednanie, ktoré je z pohľadu rešpektovania európskych i domácich štandardov ochrany spotrebiteľa k tomuto účastníkovi zmluvného vzťahu dostatočne šetrným. Z uvedeného možno vyvodiť, že v danom prípade nebola platne založená ani právomoc rozhodcu na prejednanie veci a ani na vydanie rozhodnutia, ktoré by následne mohlo požívať aj náležitú ochranu v procese exekučného vymáhania ním priznanej pohľadávky (čiže stať sa spôsobilým podkladom exekúcie- exekučným titulom). Uzavrel, že keďže právomoc rozhodcu na rozhodnutie v predmetnej veci je založená na neexistujúcom a absolútne neplatnom právnom úkone, po preskúmaní rozhodcovského rozsudku dospel k záveru, že exekučný titul bol vydaný v rozpore so zákonom, a preto žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti rozhodnutiu exekučného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený a navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolateľ namietol, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Exekučný súd v danej veci podľa názoru odvolateľa prekročil rámec svojej preskúmačej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok (§ 44 ods. 2) a zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „ZRK“). Odvolateľ uviedol, že súd na správne zistený skutkový stav nesprávne aplikoval právny predpis. Formálne preskúmanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu. Preskúmaním materiálnej stránky exekučný súd zisťuje, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi), exekučný súd však nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie. Exekučný súd sa musí obmedziť len na skúmanie výroku rozhodcovského rozsudku a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov. Podľa názoru odvolateľa postupom súdu v danej veci a jeho výkladom § 45 ZRK dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. V ďalšom odvolateľ namietol neúplné zistenie skutkového stavu, keďže súd namieta skutočnosť, že medzi zmluvnými stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva/doložka. Oprávnený uviedol, že exekučný titul bol vydaný orgánom v konaní vedenom podľa ZRK. Podľa článku 2 odsek 2 rozhodcovskej zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciu podmienku rozhodcovskej zmluvy, t.j. povinnému nebola odňatá možnosť obrátiť sa v prípade akýchkoľvek sporných otázok spojených so zmluvou na všeobecný súd.

Vyjadrenie k odvolaniu oprávneného podané nebolo.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací súd preskúmal vec v rozsahu danom § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.. Napadnuté uznesenie podľa § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku; súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka (platného ku dňu uzavretia úverovej zmluvy); spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (3) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. (4)

Podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka; za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka; neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka; zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice R 93/13 EHS z 05.04.1993; zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Z citovaného ustanovenia Exekučného poriadku vyplýva, že exekučný súd je predovšetkým povinný skúmať či exekučný titul, na základe ktorého má byť vedená exekúcia, je spôsobilým exekučným titulom v zmysle zákonných ustanovení vzťahujúcich sa na exekučné konanie. Súd môže v tomto rozsahu skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania (na návrh ale aj bez návrhu) a v prípade zistenia, že nie sú dané podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti vedenia exekúcie aj adekvátne procesne reagovať.

Preskúmaním predmetnej úverovej zmluvy bolo preukázané, že povinná si od oprávneného nepožičiavala finančné prostriedky na podnikateľské účely, pretože úverová zmluva neobsahuje takéto údaje, pričom v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Odvolací súd teda nemal pochybnosť o tom, že zmluva o úvere a ako aj rozhodcovská zmluva uzavreté medzi oprávneným a povinnou dňa 04.11.2011 sú zmluvami spotrebiteľskými v zmysle § 52 a nasl. OZ aj s ohľadom na predmet činnosti oprávneného a postavenie povinnej.

Podľa odvolacieho súdu rozhodcovská zmluva spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Rozhodcovská zmluva je zmluvou, u ktorej je význam posudzovania kritérií, či sa jedná o neprijateľnú podmienku zvýraznený tým, že na jej základe sa deleguje právomoc prejednať spor súkromnou osobou. Spotrebiteľ sa vzdáva ústavného práva na prejednanie jeho veci pred štátnym súdom. Preto je dôležité, aby nad všetky pochybnosti bolo preukázané, že spotrebiteľ skutočne chcel a uzavrel rozhodcovskú zmluvu, v zmysle ktorej došlo k delegovaniu právomoci na prejednanie sporu súkromnou osobou. Vzhľadom na obsah rozhodcovskej zmluvy, ktorý bol vopred pripravený dodávateľom (na predtlačenom formulári) len ťažko možno predpokladať, že spotrebiteľ si bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej zmluvy nesie. Rozhodcovská zmluva na základe ktorej vznikol exekučný titul umožňujúca výber rozhodcovského konania nenapĺňa záujem na ochrane spotrebiteľa. Dojednanie rozhodcovskej zmluvy nemožno bez pochybnosti označiť za osobitne vyjednané a dané na výber, pričom v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Rozhodcovská zmluva bola predložená spolu so zmluvou o úvere v ten istý deň, pričom tieto zmluvy boli vyhotovené na predtlačenom formulári bez možnosti akejkoľvek zmeny, resp. odstúpenia od rozhodcovskej zmluvy. Takto formulovaná rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a ako taká je teda v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

Je potrebné ešte uviesť, že na spotrebiteľské právne vzťahy sa vždy aplikujú spotrebiteľské právne normy, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie a v jeho prospech, bez ohľadu na to, podľa akých zákonov bola spotrebiteľská zmluva uzavretá. V zmysle vyššie citovaných ustanovení OZ právne nemá význam skutočnosť, že Zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod podľa Obchodného zákonníka, alebo či došlo k tzv. voľbe práva medzi účastníkmi. Rovnako by bolo právne irelevantné, že oprávnený si v rozhodcovskom konaní uplatnil svoju pohľadávku ako pohľadávku zo zmenky vystavenej podľa zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch. V takomto prípade ide o rozpor so zákonom, respektíve minimálne o snahu obísť právne normy o spotrebiteľských právnych vzťahoch. Označenie zmluvy o úvere ako absolútneho obchodu podľa Obchodného zákonníka nie je žiadnou prekážkou na aplikáciu všeobecných

ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, medzi ktoré patria aj ustanovenia § 52 a nasl., týkajúce sa ochrany spotrebiteľa.

Odvolačný súd sa plne stotožňuje so záverom prvostupňového súdu a s dôvodmi, na ktoré poukázali ohľadom konštatovania absolútne neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve upravenej v Občianskom zákonníku. Je v záujme spravodlivého usporiadania vzťahov potrebné vylúčiť zo života spotrebiteľov nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Z uvedeného dôvodu posúdenie rozhodcovskej zmluvy ako neprijateľnej, je vecne správne a v súlade s právom. Rozhodcovský rozsudok, ktorý vzišiel z rozhodcovského konania založeného neplatnou rozhodcovskou zmluvou, nemôže byť zákonným exekučným titulom na vykonanie exekúcie, a to ani z časti. Je materiálne nevykonateľný, čo je neodstrániteľná prekážka brániaca exekúcii a dôvod na nevydanie poverenia v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.